

NATRIUMHYDROSULFITT

Revisjonsdato: 23/4/2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	NATRIUMHYDROSULFITT
Kjemisk navn	Natriumditionitt, Natriumdithionitt (stabilisert).
Formel	Na ₂ S ₂ O ₄
Synonymer	HYDROSULFIT, NATRIUMDITHIONIT
Artikkel-nr	100055
EC-nr	231-890-0
CAS-nr	7775-14-6
Indeks-nr	016-028-00-1
Deklarasjons-nr	PRN 040762/55897
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	16.6.2008

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Kjem. Tekn. bruk.
Anvendelser som frarådes	Ingen spesifikke. Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 ww.permakem.no
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601 www.permakem.no

1.4 Nødtelefon

Ambulansenummer: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC	Helseskadelig
---	---------------

2.2 Merknings-elementer

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger	R-7 Kan forårsake brann.
-------------	--------------------------

SIKKERHETSDATABLAD

NATRIUMHYDROSULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23/4/2011

R-22 Farlig ved svelgning.
R-31 Ved kontakt med syre utvikles giftig gass.

S-setninger

S-7/8 Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares tørt.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S-28 Får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann og såpe.
S-43 Ved brannslukking, bruk Pulver, CO2 eller tørr sand. BRUK IKKE VANNTÅKE ELLER SMÅ MENGDER VANN.

2.3 Andre farer

Farlig ved svelgning. Kan forårsake brann. Ved kontakt med syre utvikles giftig gass.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
natriumditionitt	EC NR: 231-890-0 CAS NR: 7775-14-6 INDEX NR: 016-028-00-1	Xn R7-22-31	Self-heat. 1 Acute Tox. 4 * H251 H302 EUH031	60-100
natriumkarbonat	EC NR: 207-838-8 CAS NR: 497-19-8 INDEX NR: 011-005-00-2	Xi R36	Eye Irrit. 2 H319	1-3

Tegnforklaring

R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

R og H-setningene nevnt i punkt 2 og 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Fjern den skadede fra eksponering og utøv vanlig førstehjelp. Ro, varme og frisk luft. Kontakt lege

Hudkontakt

Vask straks med store mengder vann. Tilsølte klær fjernes straks.

Øyekontakt

Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Oppsøk lege ved skadesymptomer.

Svelgning

Skyll med vann, og gi vann eller helst melk å drikke. Fremkall brekning. Kontakt lege.

Medisinsk informasjon

Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.

Helsekontroll

Symptomatisk behandling.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Farlig ved svelgning. Kan forårsake brann. Ved kontakt med syre utvikles giftig gass.

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig

Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig.

Annen informasjon

Fjern den skadede fra eksponering. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Pulver, CO2, eller tørr sand. Vann i store mengder.

Ueguede slukningsmidler

Vannforstøvningsstråle (små mengder vann)

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Fare for selvantennelse ved kontakt med små mengder vann eller ved temperaturer over 100 °C.

5.3 Råd til

brannbekjempningspersonale

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved slukking av brann. Innånding av røyken som dannes ved brann er farlig.

Annen informasjon

BRUK IKKE VANNTÅKE. Sørg for at slukkevann ikke når avløp eller andre vannkilder. Grøft for å hindre spredning.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSDATABLAD

NATRIUMHYDROSULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23/4/2011

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprosedyrer	Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det benyttes egnet åndedrettsvern. Vær observant på mulige vanninntak og varsle impliserte brukere.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Utslipp til vann: Ved fagmessig tilførsel i tilpasset biologisk renseanlegg er forstyrrelser i nedbrytningsaktivitet i aktivslam ikke sannsynlig. Produktet må ikke slippes ut i vannmiljø uten forbehandling (biologisk renseanlegg)
6.3 Metoder og utstyr til inndemming og opprensning	Samles opp mekanisk med støvbindelse materiale og sendes til destruksjon.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.
Annen informasjon	Kan forårsake brann i forbindelse med vann.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Benytt åndedrettsbeskyttelse ved støvutvikling. Sørg for god luftsirkulasjon.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Må ikke transporteres eller lagres sammen med Vannstoffperoksyd (Hydrogenperoksyd). Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et tørt og kjølig sted. Oppbevares adskilt fra nærings-, nytelsesmidler og dyrefor. På grunn av mulig selvantennelse ved kontakt med små mengder vann, må ikke store mengder produkt oppbevares i lagerrom kontrollert med sprinkleranlegg.
Spesielle egenskaper og farer	Fare for selvantennelse ved reaksjon med vann (små mengder). Behandles og åpnes med stor forsiktighet. Beskyttes mot fuktighet.
7.3 Særlige anvendelser	Kjemisk/Teknisk bruk.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre	
Administrativ norm anmerkning	Ikke fastsatt.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Unngå innånding av støv. Beskyttes mot fuktighet. Unngå kontakt med hud og øyne. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon samt punktavsug ved prosessutstyret.
Åndedrettsvern	Bruk egnet åndedrettsvern ved støvutvikling. (filter E2/P2).
Øyevern	Bruk vernebriller ved håndtering.
Håndvern	Bruk vernehansker ved håndtering. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Pulver
Farge	Hvit.
Lukt	Stikkende lukt.
pH løsning	8-10,5 (5%)
Smeltepunkt	>100 °C (nedbrytning)
Flammepunkt	> 100 °C
Tetthet	2,27 (Bulk 1200 kg/m ³)
Løselighet i vann	Lett løselig 250 g/l.
Tenn temperatur	> 200 °C
9.2 Andre opplysninger	Selvantennbarhet: ved påvirkning av vann (små mengder).

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ikke kjent.
------------------	-------------

SIKKERHETSDATABLAD

NATRIUMHYDROSULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23/4/2011

10.2 Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under normale forhold. Beskyttes mot fuktighet. Unngå temperaturer over 80 °C.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Kraftig reduksjonsmiddel. Reagerer voldsomt med nitrater og nitriter.
10.4 Forhold som skal unngås	Må beskyttes mot fuktighet.
10.5 Materialer som skal unngås	Uforenlig stoff: Vann, syrer og oksydasjonsmidler..
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Farlige dekomponeringsprodukt: Svoveldioksyd.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding	Støv irriterer luftveiene. Akutt inhalasjonsrisiko (rotte; testresultat avhengig av toksisitet og flyktighet): Ingen dødelighet etter 7 imer eksponering i en ved 20°C høyt anriktet hhv. mettet atmosfære).
Hudkontakt	Hudkontakt kan forårsake irritasjon. (Tester utført på kanin viser ikke irriterende).
Øyekontakt	Øyekontakt forårsaker irritasjon.
Svelging	Farlig ved svelging.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Unngå gjentatt eksponering.
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Ingen data oppgitt. 2500 mg/kg
LD50 Dermal	
Annen informasjon	Innånding av røyken som dannes ved brann er farlig. Helsefaren er avhengig av bruk og veretiltak.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	Kan ha skadelig virkning på fisk. COD verdi: 210 mg O ₂ /g EC/LC50 (96 timer): 10-100 mg/l (Leuciscus idus). LCO (48 timer): 46,4 mg/l , Leuciscus Idus EC50 (48 timer) : 10-100 mg/l Dafnietoksisitet (akutt) LC50 : 10-100 mg/l/48 timer (Guppies) EC10 (17h): 62 mg/l, DIN 38412 del 8
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Uorganisk reduksjonsmiddel, oksyderes i luftens fuktighet. Lett nedbrytbart i naturen.
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Ingen akkumulerende effekt.
12.4 Mobilitet i jord	Lett løselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ingen data.
12.6 Andre skadevirkninger	Produktet er oksygenforbrukende. Den oppgitte virkning kan delvis være forårsaket av surstoffmangel. Ved korrekt utslipp av mindre konsentrasjoner i adapterte biologiske renseanlegg forventes ingen forstyrrelser av aktivslammets nedbrytningsaktivitet.
Annen informasjon	AOX: Produktet inneholder ikke organisk bundet halogen. COD verdi. 210 mg O ₂ /g

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/KLIF. EAK-Nr.: 040212 Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/KLIF.Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Feies opp og leveres godkjent deponering. Små rester spyles bort med MYE vann. IKKE bruk vanntåke.

SIKKERHETSATABLAD

NATRIUMHYDROSULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23/4/2011

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	1384
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
Varenavn	Natriumditionitt (natriumhydrosulfitt)
IMDG proper shipping name	"Natriumdithionit" Do not store with: Sodiumnitrate, Sodiumnitrite, Sodiumperoxide, Ammoniumnitrate and Hydrogenperoxide.
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	4.2
ADR/RID klasse	4.2
ADR/RID klasse kode	S4
ADR/RID farenummer	40
ADR/RID begrensede mengder	LQ0
IMDG klasse	4.2-04
IMDG EmS	F-A, S-J
IATA klasse	4,2
14.4 Emballasjegruppe	II
14.5 Miljøfarer	Se punkt 12.
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	Se punkt 5, 7 og 11 "Må ikke lastes sammen med : Natriumnitrit, natriumnitrat og ammoniumnitrat, vannstoffperoksyd, natriumperoksyd."
Annen informasjon	Se transportuhellskort/skriftelige instruksjoner. (www.sikkerhetsraadgiver.no).

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering	Ingen spesielle opplysninger utover det som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.
Annen informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikoesetninger angitt i seksjon 3	H251 Selvopphetende; kan selvantenne. H302 Farlig ved svelgning. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. EUH031 Ved kontakt med syrer utvikles giftig gass. R-7 Kan forårsake brann. R-22 Farlig ved svelgning. R-31 Ved kontakt med syre utvikles giftig gass. R-36 Irriterer øynene.
Henvisninger til viktig litteratur og datakilder	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
Første gang utgitt	15.5.1997
Utskriftsdato	26.4.2011
Annen informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

SIKKERHETSDATBLAD
NATRIUMHYDROSULFITT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 23/4/2011

--- SIKKERHETSDATBLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---